

Zaaknummer: 2023-138299

Antwoord van burgemeester en wethouders op schriftelijke vragen als bedoeld in artikel 42, eerste lid, van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad der gemeente Leeuwarden, ingediend op 14 juni 2023. De vragen zijn afkomstig van Lijst058 en gaan over Stroomnet op slot.

Vragen :

1. In hoeverre geldt de geschetste situatie voor wat betreft het stroomnet ook voor ondernemers in onze gemeente?
2. In hoeverre voldoet in het afgelopen half jaar de voortgezette strategie om bedrijven om hun energieverbruik op piekmomenten (sterk) te verminderen zodat andere bedrijven toch aan kunnen sluiten?

Antwoorden :

De aangegeven situatie is in de gemeente Leeuwarden vrijwel identiek. Wij hebben uw raad eerder geïnformeerd over deze situatie op [16 november 2022](#) via een informatiesessie en meest recent per brief op [14 maart jongstleden](#).

De acties van Liander en de gemeente die zich richten op afname van piekmomenten leveren een bijdrage aan het oplossen van de problemen met het stroomnet. Het is echter geen totaaloplossing.

Naast deze aanpak is het versterken van het netwerk noodzakelijk voor een oplossing voor de langere termijn. Wij faciliteren TenneT en Liander bij het versterken van het stroomnet. Daarbij gaat het om het doorlopen van de benodigde planologische procedures en alle werkzaamheden in de openbare ruimte en ondergrond.

De acties die we daarnaast oppakken zijn de volgende:

- Liander en de gemeente Leeuwarden ontwikkelen een pilot op bedrijventerrein de Zwette om flexibel met energie om te gaan.
- Door Liander worden ook specifieke afspraken gemaakt om op piekmomenten het energieverbruik terug te brengen van grootverbruikers (> 50 kW/ > 3 x 80 ampère). Zoals met de ontwikkelaar van een [biolng installatie op de EnergieCampus](#).
- Op basis van nieuw congestieonderzoek van Liander dat eind 2024 gereed is, zullen nieuwe bedrijven benaderd worden om flexibel met hun energieverbruik om te gaan. De gemeente ondersteunt Liander bij het benaderen van bedrijven.
- Op bedrijventerrein De Hemrik wordt verkend of achter de meter van bedrijven het piekverbruik en de piek van teruglevering van duurzame energie (met name zon) teruggebracht kan worden. De gemeente heeft hierbij een faciliterende rol.

- Op De Hemrik is een tijdsgebonden contract afgesloten met een klant. Insteek is om een dergelijk contract aan meerdere klanten van Liander aan te bieden.
3. Heeft u al informatie over de extra ruimte die in onze provincie zou worden gecreëerd en de betekenis daarvan voor Leeuwarden naar aanleiding van het bericht van TenneT op 17 november 2022?
- Het toepassen van congestiemanagement door TenneT zal extra capaciteit opleveren voor duurzame energieproductie in de provincie Fryslân, waaronder in Leeuwarden. Overigens geldt dit enkel op hoogspanningsniveau (110 kV) en voor teruglevering van opgewekte duurzame energie. Als er knelpunten zijn op middenspanningsniveau (10-20 kV) ten aanzien van duurzame opwek, dan kunnen alsnog beperkingen gelden en blijven partijen op de wachtlijst staan. Deze beperkingen lijken volgens Liander beperkt.
- TenneT en Liander kunnen ons op dit moment overigens geen specifieke informatie geven over de gemeente Leeuwarden, omdat nog niet bekend is hoeveel vermogen via congestiemanagement daadwerkelijk beschikbaar komt. Verder geldt dat extra ruimte wordt verdeeld over klanten die in heel Fryslân op de wachtlijst staan.
- Naast het toepassen van congestiemanagement zal TenneT ook netversterkingen aanbrengen in Louwsmeer en Oudehaske. Hierdoor zal er capaciteit vrijkomen voor duurzame opwek van elektriciteit in Fryslân. Ook Liander zal in het netwerk investeren.
- De verwachting is dat vanaf 2025 de wachtlijst zoals deze in juni 2022 bij TenneT bekend was, gefaciliteerd kan worden.
4. Welke wachttijd geldt er per 1 juni 2023 voor bedrijven die willen aansluiten op het elektriciteitsnet of die elektrificeren van hun bedrijfsvoering wensen?
- De wachttijden bij Liander variëren van ca. 1 tot 4 jaar. De wachttijd is afhankelijk van het station waar de grootverbruikersaansluiting (> 50 kW / > 3 x 80 ampère) op aangesloten is.
5. Welke andere maatregelen bent u bereid te nemen om te voorkomen dat bedrijven zich hier niet kunnen vestigen of niet kunnen elektrificeren door het overvolle elektriciteitsnet, anders dan in de brief genoemd die u de raad stuurde op 14 maart jl. en de update in de mail van 16 mei jl.?
- Bij grootverbruikers die problemen ervaren en zich melden bij onze gemeente bekijken we wat de status is. Ook leggen we dan het contact met Liander. We adviseren en leggen in sommige gevallen verbindingen met andere deskundige partijen. Waar maatwerk mogelijk is, kijken we naar oplossingen samen met Liander.
- We zetten in op energiebesparing en adviseren samen met Liander om in bepaalde gevallen te

kijken naar energieopslag. Voor het adviseren van ondernemers benutten wij onder andere de middelen die u beschikbaar heeft gesteld in het kader van het inflatiepakket voor ondernemers. Ook kijken we bij nieuwe ontwikkelingen of andere (efficiëntere) mogelijkheden bestaan voor het invullen van de warmtevraag zoals met warmte-koude-opslag-systemen en warmtenetten. Dit kan ruimte geven op het net.

6. In hoeverre moeten bedrijven en huishoudens in de periode tot 2027 (ingebruikname van hoog- en middenspanningsstation in Leeuwarden Zuidoost) onze gemeente rekening houden met blackouts door het overvolle elektriciteitsnet?

De huidige transportbeperkingen zijn bedoeld om dit te voorkomen.

Leeuwarden, 18 juli 2023,

burgemeester en wethouders van Leeuwarden,

burgemeester.

Signed By: Buma, Sybrand <sybrand.buma@leeuwarden.nl>
19/07/2023 16:06:02 CEST
ID: 47f526e1-fdfa-4362-a35c-1c8faf2c5b10
Auth: Scribble

secretaris.

Signed By: de Jong de, Eelke <eelke.dejong@leeuwarden.nl>
19/07/2023 09:58:33 CEST
ID: 47f526e1-fdfa-4362-a35c-1c8faf2c5b10
Auth: Scribble

**Dit document is rechtsgeldig digitaal ondertekend.*